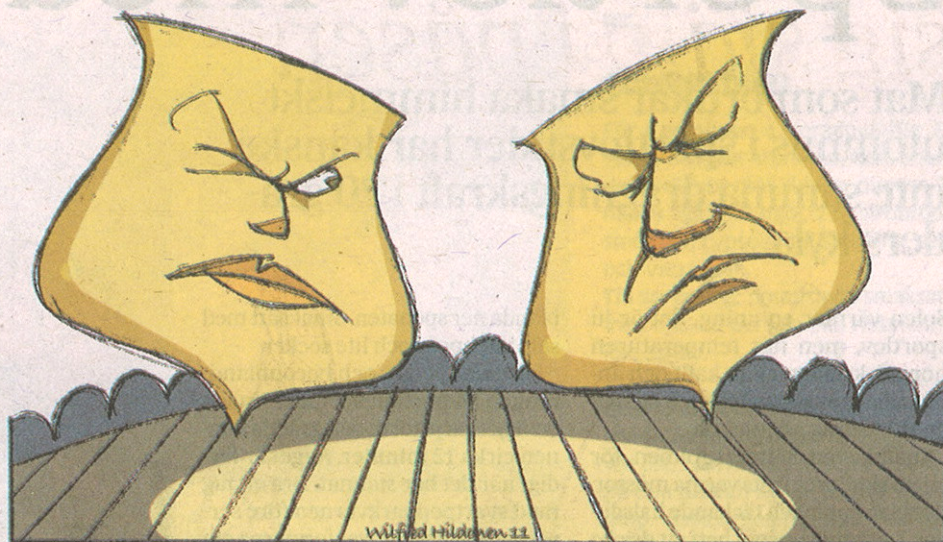

Selektiva Subfrauminnen

TEATER Samtidigt som jag gratulerar jubilerande Subfraugruppen förundras jag något över att den med åren utökats med barn, hund men inga män. Men värre är att vissa medlemmars minne fördunklats under en så kort tid som tio år. Eller är det så att kollegerna Joanna Wingren och Ida Löken fallit för frestelsen att låta ändamålen helga medlen? Wingren antar att jämställdhetsdiskussionen inom teaterutbildningen var något helt nytt för mig i början av 2000-talet, något som jag över huvud taget inte reflekterat över.

Redan under min egen utbildning på 1970-talet var begrepp som bland annat radikal-anarka-liberal och socialistisk feminism självklara delar av diskussionen om konsten i allmänhet och skådespelarutbildning i synnerhet. Även manliga studerande tog del av såväl French, Jong, Sontag och Weldons tankar och litteratur. På den tiden var emancipation och jämställdhet honnörsord i strävan till att förändra samhällskroppen.

För egen del ledde det till en insikt om att jämställdhetssträvanden måste kopplas till politisk aktivitet och ekonomiskt bistånd till exempel utsatta kvinnor i Afrika. Som pedagog i Teaterhögskolan under 1980- och 1990-talen förvånades jag ofta över det totala ointresse bland studerande de här frågorna rönt. Men den pedagogiska kungstanken om att personliga insikter hos en enskilda studerande alltid prioriteras framför pedagogens inbankade "sanningar" bidrog till att jämställdhetsdebatten tystnade under en lång tid. Detsamma

skedde inom teaterfältet och i samhället i övrigt

Under decennier har jag i utbildningen presenterat metaforen om teaterkulturen som man och scenkonsten som kvinna. Därför betackar jag mig för rollen som oinitierad "mansgris" in spe.

Så till händelsen med den "sexuellt attraherade" gästpedagogen. Regissören i fråga kom från den balt-ryska kulturen där bilden av man och kvinna fortfarande (tyvärr) skiljer sig markant från de framsteg som, trots allt, gjorts i det nordiska samhället. Enligt egen utsago blev han överrumplad av den starka feministiska fronten på kursen och försökte, dumt nog, värja sig med ett klumpigt skämt.

Som ansvarig professor uppvaktades jag av sju rättmätigt upprörda kvinnliga studeranden. Jag meddelade dem att de har all möjlighet att hoppa av perioden utan att riskera studieprestation! Den kunde kompenseras med komplette-

rande undervisning. Samtliga studerande valde att fortsätta och resultatet blev, paradoxalt nog, en föreställning av så hög konstnärlig kvalitet att jag ännu i dag påminns om den av kolleger. Så här sviker minnet avsevärt hos subfruarna.

Vad jag däremot inte gick med på var damernas krav på att omedelbart avskeda pedagog och försätta honom med evigt undervisningsförbud i Teaterhögskolan. Den juridiska bevisföringen för "brottet" räckte inte till – ord stod mot ord. Allt detta finns dokumenterat i både arbetsdagbok och protokoll. En avdramatiserande kuriositet i sammanhanget är också att Joanna Wingren följande höst valde att som skådespelare ta del i samma regissörs omtalade uppsättning på en finlandssvensk teater.

Det finns konstutbildningsmiljöer där det omfattande arbete pedagoger lägger ned på studerande, allt i syfte att förbättra yrkesskrået, respek-

teras högt. Själv minns jag med värme den uppoffring, omsorg, passion och kärlek min scenframställningslärare Jalle Lindblad lade ned på undervisningen i Svenska teaterskolan. Jag är honom evigt tacksam och hoppas innerligt att de enormt tilltagna undervisningsresurser dagens studerande har att tillgå inte leder till missnöje och elakt förtal utan till praktisk samverkan för en bättre framtida teater. Speciellt i frågor som berör jämställdhet.

Men det finns mycket att göra, i teaterutbildningen och i samhället. En euro är fortfarande 80 cent för en finländsk kvinna och situationen för kvinnor i Afrika och arabvärlden är oförsvärlig. Jag önskar Subfrau fortsatt lycka på den väg de valt, hoppas vägnätet vidgas och att det skall lysas upp av sanningens ljus.

DICK IDMAN,
PROFESSOR I SKÅDESPELAR-
ARBETE
ESBO